

Thuiiz® *bij*
KINDEROPVANG

Ziekenboekje

Hoe gaan we om met ziektes

Versie	Datum	Wie	Wijziging
1.0	2015-02-16	C. de Vries	Eerste versie Thuibij.
1.1	2016-07	C. de Vries	Doorgenomen. Onveranderd.
1.2	2019-03	C. de Vries	Hand- voet- en mondziekte toegevoegd. & doorgenomen.

INLEIDING	3
ENKELE UITGANGSPUNTEN	3
VEEL VOORKOMENDE ZIEKTES EN HOE WIJ HANDELEN.....	3
KOORTS.....	3
KEEL, NEUS EN OREN	4
VERKOUDEHEID.....	4
MIDDENOORONTSTEKING.....	4
GRIEP (INFLUENZA).....	4
KEEL- / NEUSAMANDELEN	4
KINDERZIEKTEN	4
WATERPOKKEN	5
DE VIJFDE ZIEKTE.....	5
DE ZESDE ZIEKTE.....	5
RODEHOND	5
OVERIGE INFECTIE ZIEKTEN	6
BUIKGRIEP	6
KRENTENBAARD.....	6
HOOFDLUIS	6
ONTSTOKEN OGEN.....	6
RINGWORM	6
HAND- VOET- EN MONDZIEKTE	7

Inleiding

U mag van ons verwachten dat de opvang in een veilige en gezonde omgeving plaatsvindt. In dit ziekenboekje bespreken we de meest voorkomende ziektes. Hoe herkennen we deze, hoe gaan we er mee om. Bovendien beschrijven we de wijze waarop wij in het belang van uw eigen kind en dat van andere kinderen handelen, in geval van onverhoopt ziek worden op het kinderdagverblijf. Als een kind niet mag komen is dat weloverwogen. Dit kan vanwege besmettingsgevaar zijn voor zowel het kind zelf als de overige kinderen. Om te kunnen beoordelen of een kind bij ziekte op het kinderdagverblijf kan blijven, hanteren wij als basis de richtlijnen van de GGD.

Wanneer kunt u uw kind wel/niet brengen? Wanneer kunt u verwachten dat u uw kind moet ophalen? Wat moet u doen als uw kind een bepaalde ziekte heeft?

Enkele uitgangspunten

- Uitgangspunt in het ziektebeleid van de Thuibij is dat we kijken naar het functioneren van het kind en de mogelijkheid tot opvang op de groep. Hierbij worden de gezondheid van en het welbevinden van het kind en de andere kinderen in ogenschouw genomen.
- In geval van specifieke besmettelijke ziektes zullen wij altijd preventief handelen in het belang van het welzijn van de groep.
- Wij realiseren ons heel goed dat er praktische bezwaren zijn als wij u plotseling vragen om uw kind op te komen halen. Daar houden wij serieus rekening mee.
- Wij hebben beleid vastgesteld voor het verstrekken van medicijnen. Onderdeel daarvan is dat we ouders/verzorgers, van wie een kind overdag medicijnen moet krijgen, een overeenkomst 'gebruik medicijnen' laten invullen en ondertekenen. Op de groepen liggen lijsten die door de pedagogisch medewerker die de medicijnen heeft gegeven worden afgetekend.
- Bij de Thuibij zijn elke dag op elke locatie één of meer pedagogisch medewerkers aanwezig met een geldig kinder-EHBO. Jaarlijks gaan alle pedagogisch medewerkers op kinder-EHBO of op een opfriscursus. Een aantal medewerkers is in het bezit van een BHV-diploma dat ook jaarlijks wordt opgefrist.
- Bij een calamiteit wordt direct contact opgenomen met onze vaste huisartsen.
- Alle ruimtes worden regelmatig gelucht, de temperatuur is laag en de kleintjes slapen op hun rug in slaapzakjes ter voorkoming van wiegendood. Als u wilt dat uw kind op de buik slaapt, dan vragen we u hiervoor te tekenen.
- Op iedere locatie is minimaal een verbanddoos aanwezig. Deze wordt elke drie maanden gecontroleerd en eventueel aangevuld.
- Bij uitbraak van besmettelijke ziektes, zoals waterpokken, melden wij dit goed zichtbaar. Zo stellen wij u in de gelegenheid om te besluiten uw kind niet naar het kinderdagverblijf te laten gaan vanwege besmettingsgevaar.
- Op het dagverblijf verstrekken wij de kinderen geen paracetamol (of Sinaaspril) vanwege de mogelijkheid van plotseling opkomende koorts en mogelijkheid tot koortsstuip. Als het kind 's ochtends een zetpilletje paracetamol heeft gehad, dan moet dat gemeld worden. Dit kan namelijk een plotseling opkomende koorts verklaren.

Veel voorkomende ziektes en hoe wij handelen

Zieke kinderen hebben behoefte aan aandacht en verzorging. Van jong tot oud vinden kinderen het fijn dat hun ouders in de buurt zijn als ze zich niet lekker voelen. Kinderen zijn heel duidelijk in het uiten van hun ziektegevoel. De meeste ziektes bij kinderen worden veroorzaakt door onschuldige infecties, variërend van verkoudheden tot maagdarminfecties. Over het algemeen gaan dit soort infecties binnen een paar dagen weer over. Veel ouders laten zich, behalve door hoe hun kind zich gedraagt, ook leiden door het wel of niet hebben van koorts.

Koorts

Van koorts spreken we bij temperaturen boven de 38°C. Zuigelingen moeten bij koorts niet extra worden ingepakt. Hun temperatuurregeling is vaak nog wat minder stabiel dan bij oudere kinderen, waardoor de temperatuur gemakkelijk hoog kan oplopen. De hoogte van de temperatuur is géén indicatie voor hoe ziek het kind is. Ook bij matige koorts kan een kind zich heel ziek voelen. Het is daarom belangrijk om op het uiterlijk en het gedrag te letten van het kind. Kinderen met koorts horen over het algemeen wel binnen te blijven, maar of ze ook in bed moeten blijven blijkt (ook) uit hoe ze zich gedragen. Kinderen weten dat eigenlijk instinctief en zullen bijna als vanzelf datgene doen wat goed voor ze is: rustig in bed/op de bank liggen of lekker spelen.

- Als uw kind koorts heeft, dan blijft het dus thuis. Krijgt uw kind koorts op het kinderdagverblijf, dan zullen we het van het welzijn van uw kind en de groep laten afhangen of het moet worden opgehaald of niet. Algemeen geldt dat we als het kind 38,4°C of meer koorts heeft u verzoeken om het kind op te halen. Zodra het kind weer koortsvrij is, ● mag het weer naar het dagverblijf komen (minimaal de volgende dag).

Keel, neus en oren

Verkoudheid

Een loopneus, hoesten; als het kind zich goed voelt, dan kan het gewoon naar het kinderdagverblijf komen. Wij zorgen voor een zo hygiënisch mogelijk verloop van de dag. Gaat het kind zich in de loop van de dag niet prettig voelen, dan wordt er met de ouders overlegd wat te zullen doen.

Middenoorontsteking

Dit is een ontsteking van het middenoor, veroorzaakt door een bacterie of een virus. Een middenoorontsteking is meestal een complicatie van een verkoudheid. Hierdoor kan er een loopoor ontstaan. Dit betekent dat het trommelflies kapot is gegaan en er pus uit het oor komt. Een loopoor mag in geen geval worden afgedekt en evenmin mag er een watje in worden gestopt. De oorschelp moet regelmatig worden schoongemaakt. Uw kind hoeft niet worden opgehaald met een middenoorontsteking. Als het kind zich niet lekker voelt, dan adviseren de pedagogisch medewerkers de ouders om het kind wel op te komen halen.

Griep (influenza)

Enkele verschijnselen zijn: hoofdpijn, koorts, pijnlijke armpjes of beentjes omdat de spieren of gewrichten pijn gaan doen. We hanteren ook hier de regel dat de pedagogisch medewerkers de ouders bellen met het verzoek om het kind op te halen bij 38,4°C.

Keel- / Neusamandelen

Kinderen waarbij de neus- en keelamandelen of de keelamandelen zijn verwijderd moeten een week thuisblijven. Wanneer alleen de neusamandelen van uw kind verwijderd zijn, mag uw kind wel naar het kinderdagverblijf komen. Voorwaarde hierbij is wel dat uw kind zich goed voelt en geen koorts heeft.

Kinderziekten

Waterpokken

Bij waterpokken ontstaan rode vlekjes, die na verloop van tijd blaasjes gaan vormen. Meestal gaat dit gepaard met vreselijke jeuk en wil het kind de blaasjes openkrabben. Het beste is om te voorkomen dat de kinderen gaan krabben. Want eenmaal open kunnen het kleine littekentjes worden. Het kind hoeft niet thuis te blijven tot de blaasjes zijn ingedroogd, dat was 'voorheen' wel zo, maar de GGD heeft de regels hierover aangepast. De kinderen zijn besmettelijk 'voor' de pokken doorkomen.

De vijfde ziekte

De vijfde ziekte is een besmettelijke infectieziekte veroorzaakt door een virus. De ziekte komt het meest voor bij kinderen in de basisschoolleeftijd. Voor de kinderen is het een onschuldige ziekte, maar voor zwangere vrouwen vergroot een infectie in de eerste helft van de zwangerschap het risico op een miskraam. Verschijnselen zijn grote en kleine rode vlekken die beginnen in het gezicht en zich verspreiden over het hele lichaam. De vlekken trekken na een week weg. Daarna kunnen de vlekken echter onder invloed van warmte, kou, inspanning of stress gedurende enkele weken terugkomen voordat ze definitief verdwijnen. Er kan lichte koorts optreden. Het kind voelt en gedraagt zich meestal nauwelijks ziek. Uw kindje mag gewoon, indien koortsvrij, naar ons dagverblijf worden gebracht.

De zesde ziekte

De zesde ziekte is een besmettelijke infectieziekte veroorzaakt door een virus. Het is een onschuldige ziekte die spontaan geneest. De zesde ziekte komt vooral voor bij kinderen onder de drie jaar. Tot de verschijnselen horen gedurende een paar dagen hoge koorts, als complicatie kan soms een koortsstuip optreden door de snel opgelopen koorts. Drie tot vijf dagen na het zakken van de koorts verschijnen er kleine rode vlekjes op de romp, maar meestal niet op de armen, benen en in het gezicht. Uw kindje mag gewoon, indien koortsvrij, naar ons dagverblijf worden gebracht.

Rodehond

Rodehond is een infectieziekte die veroorzaakt wordt door een virus. Omdat bijna alle kinderen gevaccineerd worden tegen rodehond komt de ziekte vrijwel niet meer voor. Rodehond is voor kinderen een onschuldige ziekte. De verschijnselen duren enkele dagen en daarna is men er levenslang tegen beschermd. Bij zwangere vrouwen, die de ziekte niet eerder hebben gehad en die ook niet tegen rodehond gevaccineerd zijn, kan rodehond tot ernstige afwijkingen leiden van het ongeboren kind. In de eerste maanden van de zwangerschap is het risico daarop het grootst. Verschijnselen zijn lichte verkoudheid, een rode uitslag die begint in het gezicht en zich snel uitbreidt over de rest van het lichaam. De vlekken lopen zo in elkaar over dat het lijkt alsof het kind een egaal rode kleur heeft. Opgezette klieren in de nek. Het kind is vaak nauwelijks ziek en heeft meestal geen koorts. Uw kindje mag gewoon, indien koortsvrij, naar ons dagverblijf worden gebracht.

Overige infectie ziekten

Buikgriep

Wat is diarree? Waterdunne luiers – en dat heel vaak op één dag! Jonge kinderen met diarree kunnen snel uitdrogen is dus is veel drinken noodzakelijk. Thuibij stelt als regel dat als een kind drie diarreeluiers heeft gehad, dat het opgehaald moet worden. Dat heeft te maken met de extra aandacht die voor het zieke kind op dat moment noodzakelijk is. Naast de schone luiers, moet goed worden gelet op het extra drinken om uitdrogen te voorkomen. We bellen de ouders daarom ook als het kind te weinig drinkt en daardoor te weinig vocht binnen krijgt. Verschijnselen zijn: waterdunne diarree, misselijkheid, braken en soms koorts.

Krentenbaard

Dit is een infectie die veroorzaakt wordt door bacteriën. De infectie begint in het gezicht in de vorm van een bultje, meestal rond de mond. Besmetting vindt plaats via geïnfecteerde handen. Omdat krentenbaard heel besmettelijk is vragen wij u om uw kind thuishouden. Uw kind mag weer komen nadat het tenminste 48uur met antibiotica is behandeld of als de blaasjes zijn ingedroogd.

Hoofdluis

Hoofdluizen zijn kleine, grauwe beestjes van maximaal zo'n drie millimeter lengte. Ze zitten dicht op de hoofdhuid en zuigen daaruit bloed. Luizen zijn zeer besmettelijk. Via hoofden die dicht bij elkaar zitten, via mutsen en jaskragen. Voor de BSO kinderen hebben wij luizenzakken waar ze hun jas in kunnen doen. Het besmettingsgevaar is de belangrijkste reden dat als bij uw kind hoofdluis wordt geconstateerd, u wordt verzocht om uw kind op te komen halen. Hoe sneller we er namelijk bij zijn, des te minder het gevaar bestaat dat het hele kinderdagverblijf besmet raakt. Dat is vooral voor de overige kinderen ook van belang, want hoofdluis jeukt erg. We kunnen dan tevens voorkomen dat alle kleertjes, lakens, knuffels en dergelijke gewassen moeten worden. Wordt hoofdluis geconstateerd, dan is een dwingend advies om thuis uw kind met de juiste shampoo en luizenkam te behandelen en alle kleren, beddengoed, knuffels en dergelijke te wassen.

Ontstoken ogen

Een oogontsteking wordt veroorzaakt door een virus of bacterie. De verschijnselen zijn:

- rode ogen,
- opgezette oogleden,
- gelige of groene pus uit het oog.

Meestal is de oogontsteking een complicatie van een neusverkoudheid en vindt de besmetting plaats door druppeltjes afkomstig uit keel en neus van verkouden personen. Ook de pus uit de ogen is besmettelijk.

Via de handen (wrijven) kunnen de ziektekiemen op anderen worden overgebracht. Bij baby's ontstaat nog weleens een ontsteking ten gevolge van een vernauwing van het traanbuisje. Een oogontsteking kan ook veroorzaakt worden door contact met prikkelende stoffen of een allergie.

Zonder behandeling kan bij sommige vormen van ontstoken ogen littekenvorming optreden in het oog. Hier kan ook het zichtvermogen worden aangetast. Een ontsteking om serieus mee om te gaan dus. Omdat het pus dat uit de oogjes komt besmettelijk is, verzoeken wij u om uw kind op te komen halen. Wij adviseren u om bij de huisarts een zalfje te laten voorschrijven. Uw kind mag, na behandeling, gewoon worden gebracht, op voorwaarde dat het zich verder gewoon goed voelt.

Ringworm

Ringworm is een infectie van de huid. Mensen krijgen ringworm door een schimmel. Ringworm heet zo omdat de plekjes de vorm van een ring hebben. Ringworm komt regelmatig voor, vooral bij jonge kinderen. Ook huisdieren kunnen ringworm krijgen. De schimmel zit op de huid, haren en huidschilfers van een mens of een dier met ringworm. Mensen en dieren kunnen elkaar besmetten. Dit kan zolang de schimmelplekken niet behandeld worden.

Krijgt een kind een behandeling met zalf of tabletten via de huisarts? Dan kan het naar een kindercentrum of school. Ringworm is al besmettelijk voordat iemand klachten krijgt. Thuisblijven helpt niet om te voorkomen dat anderen ziek worden. Heeft uw kind ringworm? Vertel het dan aan de pedagogisch medewerker. Zij kunnen er dan rekening mee houden en eventueel in overleg met de GGD andere ouders informeren.

Hand- voet- en mondziekte

Hand- voet- en mondziekte is een besmettelijke aandoening die door een virus wordt veroorzaakt. Het gaat gepaard met pijnlijke kleine blaasjes in en rond de mond, aan de handpalmen en aan de voetzolen. Het is een onschuldige, mild verlopende ziekte die zo nu en dan in kleine epidemieën voorkomt, vooral bij kleine kinderen. In Nederland en België komt hand- voet- en mondziekte vooral voor in de zomer en de herfst. Deze ziekte moet niet worden verward met 'mond-en-klauwzeer', wat alleen voorkomt bij vee en door een ander virus veroorzaakt wordt.

Als er veel pijnlijke plekken rond de mond zijn, dan kan een verdovende zalf worden voorgeschreven. Als een kind deze ziekte heeft gehad, raakt het daarvoor langdurig immuun. De ziekte is besmettelijk voordat er klachten zijn en men kan ook besmet raken zonder ziek te worden. Thuishouden van kinderen met blaasjes is niet nodig om verspreiding te voorkomen. Een kind met hand- voet- en mondziekte dat zich goed voelt kan dus gewoon naar het kinderdagverblijf komen.